

SVØMNING I SKOLERNE.

AF K. A. KNUDSEN.

I Anledning af den ærede Redaktions Forespørgsel, om jeg har noget at svare til ovenstaaende, vil jeg gerne give nogle Oplysninger og dertil føje et Par Bemærkninger.

Den Forhandling, der er kommen i Gang i Gymnastisk Tidsskrift, ser ogsaa jeg paa med Glæde, fordi jeg tror, den kan hjælpe til at give Svømmeundervisningen et Stød fremad, hvad den, ligesom enhver anden Form af Legemsøvelser i Skolen, trænger til.

De, som lægger Skylden for Svømningens Tilstand i Skolerne paa mig alene, kender ikke dens officielle Stilling. Jeg skal derfor først omtale denne.

Ved Skoleloven af 1814 blev Svømmeundervisningen et obligatorisk Led af Gymnastikundervisningen, og denne Stilling har den uforandret haft siden.

Naar en offentlig Skole ikke har mere end 2 km til Vand, hvori Børnene uden Fare kan bade og svømme, skal der gives Børnene Undervisning i Svømning.

De aarlige Beretninger, som Skoledirektionerne nu i snart 100 Aar har indsendt til Ministeriet om Gymnastikkens Tilstand i Skolerne, har følgende Rubrikker om Svømning og Badning for Landsbyskolernes Vedkommende:

- 1) Findes tilgængeligt Badested indenfor 2 km fra Skolen?
- 2) Foretages Badning og da hvor ofte a) i det frie? b) i Badstue?
- 3) Øves Svømning?

For Byskolernes Vedkommende spørges tillige: Haves Svømmeanstalt eller Svømmebro?

I et Cirkulære af 10. Nov. 1915 udtales, at i den Tid, Svømning kan øves, bør samtlige Gymnastiktimer bruges til dette Fag i de Skoler, hvor der er Lejlighed til Svømning. Det samme gentages i et Cirkulære af 17. April 1917.

Da der 1907 i Finansloven var indført den Bestemmelse, at Staten kunde yde Halvdelen af, hvad et Gymnastikhus ved en Kommuneskole kostede, naar det ikke gik over 15,000 Kr., og denne Bestemmelse i 1909 ogsaa var kommen til at gælde Idrætspladser ved Skoler, søgte jeg at faa den til ogsaa at gælde Badeanstalter, hvad der under visse Betingelser lykkedes.

Saa vel mine Assistenten som jeg selv inspicerer Svømning, naar Lejlighed gives, og paa alle vore Indberetninger om Gymnastikinspektion gives der Oplysning om, hvorvidt en Skole har øvet Svømning, og Mangler i saa Henseende paatales.

Ministeriet har paa Grundlag af mine Indberetninger i adskillige Tilfælde givet Kommuner Paalæg om at bringe de ydre Betingelser for Svømmeundervisning (Badeanstalt, Badebro o. s. v.) i Orden. Svømmeanstalter for Børn findes da lige saavel som i København ogsaa ved de fleste Søkøbstæder.

Det gælder da om at faa disse gode ydre Forhold til at virke efter deres Hensigt ude ved Skolerne.

Hvem beror det paa?

Selvfølgelig først og fremmest paa Lærerne.

Ogsaa dette har Ministeriet indset. Det har derfor gennem en lang Aarrække ladet afholde Svømmekursus i København; det er forholdsvis betydelige Summer, der er ofret herpaa. Om Lærerne vil deltage i disse Kursus, beror imidlertid paa dem selv, idet Deltagelse i Svømmekursus ligesom i andre Feriekursus er frivillig.

I 1914 foreslog jeg Ministeriet, at der skulde kunne oprettes Instruktionskursus i Svømning ligesom i Gymnastik. Den første, som benyttede sig heraf, var Vordingborg Seminarium, hvor Lærer K. Buus med levende Interesse havde taget sig af Svømning blandt Seminariets Elever. Det er gaaet saa godt dernede, at Ministeriet efter mit Forslag til Sommer lader afholde et almindeligt Svømmekursus i Vordingborg fra 3. Juni til 13. Juli med K. Buus som Leder foruden de Svømmekursus, der som sædvanlig holdes i København (10. Juni—13. Juli og 15. Juli—17. Aug.)

Den mest virkningsfulde Maade til at fremme Svømmeundervisning i Skolerne vil selvfølgelig være, at Seminarierne giver Uddannelse i Svømning, og at der som en Del af Lærereksamen kræves en Prøve heri. Vilde man indvende, at intet Seminarium kan faa Tid til Svømmeundervisning udenfor Ferierne, kan der hertil svares, dels at der ikke er Tale om

teoretisk Arbejde, dels at Vordingborg Seminarium har gennemført en Svømmelæreruddannelse, og at Eleverne paa flere andre Seminarier bader og svømmer paa egen Haand og altsaa bruger Tiden dertil. Det er ogsaa muligt, at Forholdet, særlig for de Seminarier, der ikke har Adgang til Vand, kunde ordnes saaledes, at Uddannelsen blev givet paa et Kursus i en af de to Sommerferier, hver Seminarieelev har.

Der vil forhaabentlig blive Lejlighed til at faa dette vigtige Spørgsmaal taget op i en ikke fjærn Fremtid.

Ved Svømmekursus i København sidste Sommer spurgte jeg Lederen, Gymnastiklærer J. L. Danielsen, der med Rette er anset som en dygtig og nidkær Svømmelærer, om han ikke vilde give mig et Forslag til Bestemmelser angaaende de Prøver, der ved Skolerne skulde kræves af dem, der vilde opnaa Titlen Frisvømmer. Jeg havde ved mine Inspektioner af Svømning lagt Mærke til, at denne tiltalende Titel gaves for højst forskellige Ydelser. Det vilde uden Tvivl være heldigt og virke fremmende paa Svømmefærdigheden blandt Skoleungdommen, at der overalt stilledes samme Krav. Beredvilligt efterkom Hr. Danielsen min Opfordring, og for nogen Tid siden modtog jeg et Forslag, som jeg benytter Lejligheden til med hans Billigelse at lade komme frem her for dermed at sætte det under Drøftelse.

Han tænker sig 3 Prøver, den første for den almindelige Folkeskole, den anden for Mellem- og Realskolen og den tredje for Gymnasiet.

Prøve I

(Drenge under 14 Aar).

1. Brystsvømning over 300 m.
2. Rygsvømning over 35 m.
3. Vandtrædning a. med Arme og Ben,
b. med Benene alene.
4. Rygsvømning med Armene alene (Vrikkebevægelse).
5. Rygsvømning med Benene alene.
6. Dykning i Dybde (Vanddybde mindst 2 m)
a. fra Udspring,
b. fra Vandtrædning.
7. Fra Udspring at dykke efter en Kammerat og bjærge ham 20 m.
8. Udspring paa Hovedet fra 2 m Højde.
9. Noget Kendskab til „Frigørelsestag“.
10. Noget Kendskab til Oplivningsforsøg.

Prøve II

(Drenge mellem 14 og 16 Aar).

1. Brystsvømning over 500 m.
2. Rygsvømning over 50 m.
3. } som ved Prøve I.
4. }
5. }
6. Dykning i Dybde (Vanddybde mindst 3 m)
 - a. fra Udspring,
 - b. fra Vandtrædning.
7. Fra Udspring at dykke efter en Kammerat og bjærge ham 30 m.
8. Udspring paa Hovedet fra 3 m Højde.
9. Godt Kendskab til „Frigørelsestag“.
10. Godt Kendskab til Oplivningsforsøg.
11. Brystsvømning over 50 m i daglig Sommerdragt (dog uden Frakke) med Læderfodtøj.
12. I let Paaklædning (Skjorte, Benklæder og Strømper) at bjærge en lignende paaklædt Kammerat 20 m.
13. Iført Vest, Benklæder, Skjorte og Strømper at klæde sig af i Vandet.

Prøve III

(For Gymnasieelever).

1. Brystsvømning over 800 m.
2. Rygsvømning med Overtag over 75 m.
3. } som ved Prøve I.
4. }
5. }
6. Dykning i Dybde (Dybden c. 5 m; der dykkes efter udlagt Maal)
 - a. fra Udspring,
 - b. fra Vandtrædning.
7. Længdedykning 20 m.
8. Efter 50 m Svømning at bjærge en Kammerat 50 m. De første 50 m skal tilbagelægges paa højst 1½ Minut.
9. Udspring paa Hovedet fra 5 m Højde.
10. Godt Kendskab til „Frigørelsestag“.
11. Godt Kendskab til Oplivningsforsøg.
12. Brystsvømning over 100 m i daglig Sommerdragt (dog uden Frakke) med Læderfodtøj.
13. Iført Vest, Benklæder, Skjorte, Strømper og let Fodtøj, fra Udspring at dykke efter en Kammerat i lignende Paaklædning og bjærge ham 25 m.

14. Iført Frakke, Vest, Benklæder, Skjorte, Strømper og let Fodtøj at klæde sig af i Vandet.

Der skal ved Bedømmelsen af Prøverne lægges Vægt paa, at Svømmebevægelserne udføres korrekt.

Stedlige Forhold kan gøre det nødvendigt at ændre Udspringshøjderne.

Det vil maaske være rigtigst at fastsætte Tid for de Afstande, der skal svømmes.

Som det ses, har Hr. Danielsen kun tænkt paa Drenge. Selvfølgelig skal Piger ogsaa kunne erhverve sig Titlen Frisvømmer; altsaa maa der ogsaa gives Bestemmelser, som passer for dem. Vil en erfaren og indsigtfuld Svømmelærerinde ikke sende Redaktionen et Forslag til saadanne?

De, som har Bemærkninger at gøre til Hr. Danielsens Forslag, bedes sende dem til Redaktionen. Dersom der kommer flere, end der kan offentliggøres i Gymnastisk Tidsskrift, haaber jeg, at Redaktionen vil lade dem gaa til mig. De skal da komme med i Overvejelserne ved Fastsættelsen af de endelige Bestemmelser.

Disse bør foreligge færdige og udsendt til alle Skoler, inden Svømningen atter begynder til Sommer.